Kőszeg, 1923. április hó 8.-án. 14. szám. 43. évfolyam

KŐSZEG 1923-APR-7

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Magyar Nemzeti Muzeum Budapest Kötelespéldány

ELŐFIZ[illegible]IR:
Helyben egész évre 480 K[illegible] K, negyedévre 120 K.
Vidékre póstai s[illegible] egész évre 560 K.
Egyes [illegible]0 korona.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztők és kiadók: Ifj. Rónai F. és Pandur B.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyilttér sora 40 korona.
Hirdetések négyzetcentiméterenként 15 K. számitatnak.

Enyhület.

Pénzügyi és gazdasági bajaink dacára javulóban van Csonkamagyarország külpolitikai helyzete. Két biztos tünetét láthatjuk most ennek, két különböző irányból, amik nem függnek össze, de véletlenül egyidejüleg s igy szükségkép együtthatólag müködnek a magyar érdekek javára.

Egyik tünet a népszövetség bázeli határozata, mellyel elfogadta a magyar delegáció javaslatát arra nézve, hogy legyen általános a lefegyverzés Európaszerte. Másik tünet Massaryk csehszlovák köztársasági elnök nyilatkozata, amit egy interwiewoló magyar ujságiró tett a kisebbségeknek adandó oltalom és elnyomott véreink sorsának remélhető megenyhülése dolgában.

A bázeli határozat, ha csakugyan életbe lép, lényegesen megváltoztatja a nemzetközi erőviszonyok képét, mely eddig csak a győztes államoknak kedvezett s a legyőzötteket amazok fegyveres önkényének szolgáltatta ki teljesen, feltétlenül. —

Csonkamagyarország igy jutott alárendeltségbe a diadalmas nagyantant hatalmával szemben és függő helyzetbe az álltól-sarkig felfegyverzett kisantant államai irányában. Azok négy fronton támadhatták meg országunkat fél-félmilliós hadakkal, vagy gyakorolhattak nyomást tulerejükkel minden elhatározásunkra, mert a magunk védőerejét a békefeltételek alig 36 ezernyi katonára s alig 20 ezernyi rendőrre, csendőrre és vámőrre korlátozva állapitották meg.

A jogok és terhek e méltánytalan disparitása nehézzé tette a helyzetét mind az elnyomottak, mind az elnyomók számára. Ez utóbbiakra ránehezedett a nagyhadseregtartás iszonyu terhe, ami népeiket véradóban is, pénzáldozatokban is elbirhatatlanul tulterhelte s ezért nagy volt az elégületlenség ugy az elnyomók, mint az elnyomottak oldalán.

Ez elégületlenséggel vetett számot Berzeviczy Albert titkos tanácsos, a magyar delegátus, midőn a lefegyverzési javaslatot a Népszövetség elé terjesztette. Az eredmény megfelelt számitásának. Inditványa győzött minden ellenzővel, vagy más megoldásra törekvő elleninditvánnyal szemközt. A magyar delegált e sikere jelentős siker, aminek egyelőre tán csak erkölcsi következései vannak, de remélhető, hogy a reális eredmények nem fognak sokáig váratni magukra.

Ha a Népszövetség csakugyan végrehajtja bizottságának akaratát s érvényt tud annak szerezni a felfegyverzett államoknál, akkor valóban megszünik a mostani feszültség Európa közepén s adódni fog a modus-vivendi a szomszédállamok közt. Magyarország számára ily módon a lehetőségek oly szférái kezdenek feltárulni, amik eddig kizártaknak látszottak. Ilyet helyez kilátásba Massaryk elnök nyilatkozata is, mellyel a magyar és csehszlovák gazdasági viszonyokban való egyezkedés politikáját hozza kapcsolatba a kisebbségi jogok kellő méltánylásával és elszakitott véreink sorsának türhetővé tételével. Helyzetünkben igy lényeges enyhület állhat be s állami konszolidációnk ügye közeledik céljához sikeresen.

Hirdetmények.

Felhivom mindazon adózokat, akik forgalmi adójukat adóbevalási iv alapján készpénzben és átalány összegben fizetik, hogy 1923. év első negyedére esedékes forgalmi adójukat folyó hó 15-ig annál is inkább fizessék be, mert ellenesetben a késedelem minden megkezdett hónap jára 5% adópótlék fizetendő.

Közhirré teszem, hogy a Kőszeg szab. kir. város tulajdonát képező alsó-erdő 1922-3 évi gyéritésében kitermelt 181 szekér kemény gyéritésfa hétfőn, f. hó 9 én d. e. 10 órai kezdettel a helyszinén megtartandó szóbeli nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek el fognak adatni.

Közhirré teszem, hogy a Gratzl malom és Széchenyi tér közötti uton a kerékpározás, lovaglás, állatok hajtása büntetés terhe mellett tilos.

Felszólitom a tüzoltókötelés ifjakat, hogy f. hó 8 án vasárnap délután 3 órakor tüzoltógyakorlat megtartása céljából a város majorban jelenjenek meg.

Felhivom az összes háztulajdonosokat, hogy a házban lévő trágyát 8 napon belül hordassák ki, mert aki ezt elmulasztja, kihágási eljárás fog ellene folyamatban tétetni.

Felhivom az adózó közönség figyelmét az általános ker. adó tárgyában kiadott s kifüggesztett hirdetményekre: mely szerint a vallomás f, é. április 20 ig a városi adóhivatalba beadandó. Egyben figyelmeztettem az általános ker. adó tárgyában vezetendő könyvek bemutatása hitelesitésére továbbá azok pontos vezetésére az illetékeseket, mert addig is mig a könyvvezetés aluli felmentés iránt beadott kérelmük elintézést nem nyer a könyvek vezetése kötelező.

Közhirré teszem, hogy a város tulajdonát képező árokpartok és u. n. kisebb területek 1923 évi futermése egyenként a szokásos módon 1923 évi április hó 15 én vasárnap délelőtt 10 órakor a Városháza udvarán tartandó nyilvános árverésen fog a legtöbbet igérőknek bérbe adatni.

Jambritz Lajos polgármester

Elmennek én szent misére . . .

Elmennek en szentmisére a vasvári templomba,
Ha az a nagy szálas erdő az utamba nem volna:
Meghallgatnám azt a papot — messze tájon ismerik —
Aki olyan szépen festi a menyország kincseit.

Hej de az a szálas erdő, benne egy kis erdeszlak
Valahányszor arra járok, mindig megállitanak
Elfelejtem a szentmisét, menyországot, szent papot,
Mikor az a szőke kislány kinyitja az ablakot.

Patonay Sándor.

Kőszeg város polgári kapitányt választ 1610. évben.

(Eddig nem közölt adatok nyomán.)

Kőszeg egyik régibb privilegiumához tartozott, hogy a birót és a magistratust maga választhatta — persze a polgártársaknak sorából. Kivételes állást foglalt el a polgároknak kapitánya, kit nem a városbiró és magistratus tagjaival egy időben választottak — egyévre, hanem esetről esetre mindaddig, mig meg nem halt, vagy tisztségéről önként le nem mondott.

A kapitány az egész polgárság előtt nyilvánosan megesküdött és azon fogadalmat tette, hogy a királynak saját kamarai birtokát (kammergut) minden ellenség ellen megmenti és megoltalmazza; a királynak (igy irva, holott 1610 ben még (Befehl) Ausztriához tartozott e város) parancsát, a törvényt, a parancsolatot (Gebot) és tilalmat (Verbot) betartja; a városnak, a városbirónak és magistratusnak becsületét (Frommen Ehr) és a közjót (Nutz) előmozditja; minden gonoszságra és kárra ügyelni és ezeket még életének (Leib und Leben) koczkázatával is elháritani; a városbirót és a városi magistratust, valamint a városnak régi és ujabbi megerősitett kiváltságait, alapszabályait és szabadságát minden hátrány és kár ellen megoltalmazni; ellenség okozta veszélyben, és a városnak más viszontagságos helyzetében buzgóságot, határozottságot és bátorságot tanusitani, férfias oltalmat és védelmet nyujtani kész. Viszont a polgárság a kapitányt mint ilyent elismeri, és azon becsülésben és tiszteletben részesiti, amely egy kapitányt megilleti, neki feltétlen engedelmeskednek.

Amint az elmondottakból megállapitható, a polgárság és kapitánya között benső, szoros viszony állott fenn, melyet az eskü szentségén felül megszilárditott csupa erkölcsi motivum. A város közéletnek fejlődésével a polgároknak kapitánya átvedlett város kapitánynyá, majd rendőrkapitánynyá, ki már rendes hivatalnok most.

1610 ik évben Jukhofer Erhard elhalván, aktuálissá lett uj kapitányt megválasztani. Kőszeg város Jukhofer Erhard-ot 1593. évi október hó 5-én választotta a polgároknak kapitányává. A Jukhofer család akkori időben e városnak egyik legvagyonosabb és közbecslésben álló családja volt, és nemesi származása dacára a polgársággal tartott, nem a társadalomnak zálogtulajdonosával. Jukhofer Erhardnak elhaltával a polgárságnak bizalma fia János felé irányult. Meg is választották, — mint ma mondani szokás — egyhangu lelkesedéssel, azonban Jukhofer János e megtiszteltetés elől kitért és kijelentette, hogy a neki felajánlott tisztséget el nem fogadja. A városi polgárság körében és a magistratusnál nagy consternátiót idéztetett elő Jukhofer Jánosnak vonakodása, mert a városi magistratus 1610. évi augusztus hó 6 án a királyhoz felség folyamodványt adott be, melyben, annak előre bocsátásával, hogy a polgárság régibb szokáshoz képest a maga tetszésére (Wohlgefallen) kapitányt választott, a megválasztott Jukhofer János azonban a kapitányi tisztséget elvállalni vonakodik, — arra kérik ő Felségét, hogy őtet dekretummal vagy királyi parancscsal a kapitányságnak elfogadására felszólitani kegyeskedjék.

Jukhofer János ezek szerint általánosan kedvelt és tisztelt polgára lehetett, ki polgártársainak hasznáért, üdveért dicséretes önzetlenséggel buzgólkodhatott. Mint mai nap mondják, a közügynek lelkes harcosa, kit cselekvésében, gondolkodásában a városnak és ennek munkás és példás polgárságának jól megfontolt érdeke irányitott. A polgárságnak ezen typusa még ma sem halt ki, még mindig vannak, — ugy is legyen — kiknek jelszava: először a közérdek, mely előtt meg kell hajolnia a magánérdeknek.

Az érintett felség folyamodványt nem a magyar király, hová a városi magistratus intézte, hanem az alsó ausztriai kormánynak egyik tagja valami Gunold intézte el — a folyamodványnak értelmében.

Jukhofer János elfogadta a polgároknak kapitányi tisztségét, benne a polgárok nem is csalatkoztak. a—j.

Egyes szám ára 10 korona.

HIREK.

A polgármester Budapesten. Jambrits Lajos polgármester pénteken délben Budapestre utazott, ahol résztvesz a közigazgatási reform letárgyalása végett összehivott ankéten és a városok kongresszusának elnöki tanácsülésén, a mely a városok pénzügyi helyzetét tárgyalja. A polgármester körülbelül 1 hétig lesz távol.

Kinevezés. A földmivelésügyi miniszter dr. Hegedüs János városi tiszti főügyészt a gazdasági földmunkások és gazdasági cselédek jogi tanácsadójává nevezte ki.

Gyászistentisztelet. IV. Károly király halálának évfordulóján kedden, április 10 én délelőtt 9 órakor a Jézus Szive templomban gyászistentisztelet lesz.

Ma jönnek a soproni főiskolások, ma találkozik ismét hazánk két végvárának, Sopronnak és Kőszegnek ifjusága ismét. Három évvel ezelőtt ezen ifjuság együtt tüntetett az antant előtt Sopronban, együtt hallatta akkor szavát: Nem, nem soha! Az ifjuság fellépésének meglett az eredménye. A „leghűségesebb város" ormain ma is magyar zászló leng. S ma ismét itt vannak a soproni ifjak, kik hirnevet szereztek maguknak már az egész országban. De ma szórakoztatni jönnek. Elsőrangu sportjátékukkal s kitünő zenekarukkal nyujtanak a sport és zene kedvelő közönségnek élvezetet. Délelőtt ¼10 kor Kőszegre érő vonattal érkeznek Kőszegre. — Legyünk ott mindannyian. Mutassuk meg, hogy együtt érzünk velük, hogy eggyek vagyunk velük! Magyar anyák! Magyar leányok! Fogadjatok szomszéd ifjuságát magyaros szeretettel! Legyen fogadtatásuk is impozáns. S mikor e sokat szenvedett és hálánkra érdemes ifjuság zeneszóval bevonul a városba, vegyük őket körül, mint testvéreinket. Igy lesz a mai nap nekik is, nekünk is felejthetetlen.

Dohnal Peter. Mult vasárnap a plébánia, a bencések, a tanitók, a templomi énekkar tagjai felkerestek Dohnál Péter a r. kath. templom buzgó karnagyját és orgonistáját, hogy 40 éves szolgálati jubileuma alkalmával üdvözöljék. Gazdagon teritett asztal mellett éltették a jubilánst, aki a saját házában ezuttal vendég volt, mert akik gratulálni jöttek lepték meg a rogtonzött lakomával. Lettek volna ott többen is, ha tudtak volna róla. Nem a jó falatok és pompás kőszegi sör miatt, de az ünnepelt tiszteletére, aki mindnyájunk őszinte tiszteletét és nagyrabecsülését birja. Ha tudtak volna a jubiláris évfordulóról, bizonyára méltatást nyert volna a másnapi hitkozségi közgyülésen is. Mi is tehát elkésetten állunk az üdvözlők sorába. Kivánjuk neki szivből, hogy jó egészségben érje el a félszázados jubileumot is. Felesleges kiemelnünk hogy Dohnál Péter mint egyházi karnagy mily kiváló szaktudással és fáradhatatlan buzgósággal tölti be hivatását. Minden alkalommal áhitattal gyönyörködünk az ő művészi orgonajátékában és az általa vezetett énekkar szép előadásában. Akárhányszor nem is tudjuk, hogy saját szerzeményét adta elő. Hiszen szerénysége közismert. De ismerik az egyházi karnagyok s örömmel fogadják az ő műveit. Más persze anyagi eredményt kovácsolna belőle. Őneki gyönyörüséget szerez, hogy Isten magasztalására irt kottái másutt is áhitatra keltik a hiveket. Mint ismeretes, 25 éves jubileuma alkalmával a király az arany érdemkeresztel tüntette ki. De ennél nagyobb elismerésnek is részese. Osztatlan tiszteletét és szeretetét birja a város egész közönségének. Nincsen senki, aki ne méltányolná ennek a kötelességtudó és nagytehetségü embernek példás életét és eredményes egyházi zenei tevékenységét. Dohnál Péter ugy teljesiti hivatását, hogy minden időkre emlékezetessé tette nevét. A jó Isten még sokáig éltesse!

Kongragacios tagfelvétel. Ápr. 9 én, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján a kőszegi tanitóképző kongregációja d. u. fél 5-órakor a zárdatemplomban tagfelvételt tart. Utánna gyülés a tornateremben. Kérjük helybeli és vidéki tagok megjelenését.

Köszönet. A kőszegi róm. kath. hitközség elnöksége a feltámadási körmenet alkalmával az ablakdiszités és kivilágitásért a körmenet utvonalain lakó hiveknek, valamint a más vallásu igen tisztelt közönségnek ezuton nyilvánitja köszönetét.

Hitközségi közgyülés volt a r. kath. hivőknek husvéthétfőn a Szt. Domonkos zárda termében Kincs István egyh, Nährer Mátyás vil. elnök elnöklete alatt. Az előterjesztett évi jelentéseket egyhangulag vették tudomásul. A stolát ujból megállapitották a békeárak szerint aranykorona értékre átszámitva. A tisztikar és tanács három évi mandátuma lejárván, ujraválasztása is napirenden volt. A régieket egyhangulag ujra megválasztották, kiknek nevében Nährer Mátyás elnök mondott köszönetet a bizalomért.

Szinház. F. hó 11-én, szerdán kezdi kéthónapra tervezett sziniévadját Bárdossy Pál volt kecskeméti szinigazgató kitünő együttesével. Bemutató előadásul az „Aranymadár" c. nagysikerü operettet választják, mely eddig Budapesten több mint 300 előadást ért meg. A társulat főbb erőségei: Szigeti Irén (nemrég a győri szinház primadonnája,) Münich Béby, Szigeti Ilona operette énekesnők, ill. szubrettek; Fekete László a Budapesti Szinház, Fővárosi Nyári Szinház v. bonvivántja, Gáspár László, énekes bonvivánok; Szabó Ernő táncos komikus. A drámai együttes nivóját pedig Poór Miklós és Thuray Antal nevei garantálják. Mindkető nagyvárosi szinházak sikereireire tekint a közelmultban vissza. — Bővebbet a napi falragaszok.

Az Első Magyar Nemez-, Posztó- és Fezgyár R. T. a Budapesten legközelebb tartandó áru mintavásáron részt fog venni. A gyár az összes általa készitett árukból, divatposztók, szövetek, kalapok, takarók stb. küld a napokban mintát Budapestre a kiállitásra.

Football mérkőzés. Az elmult vasárnap a Szombathelyi Sport Egylet második csapatát látta vendégül a Kőszegi Sport Egylet csapata, barátságos mérkőzés keretében. A mérkőzés csak az első félidőben volt élénk, a második félidőben unalmas, lanyha játék folyt, amely csak a tréning hiány következménye. Kőszeg az első félidőben két gólt rugott, amit Szombathely a második félidőben kiegyenlitett és igy az eredmény 2:2 maradt. — A mérkőzés szépségéből sokat levont Ozoli szombathelyi football analfabéta biró biráskodása, aki részrehajló ítéletével sokszor magára zúditotta a közönség jogos haragját. Ozoli biró urhoz már volt szerencséje a kőszegi publikumnak. De többet nem kér belőle. A mérkőzésen elég szépszámu közönség jelent meg, de a keritésen kivül még többen, akik sajnálták azt a pár koronát lefizetni, inkább éretlen gyerkőczökkent leskelődtek a dróton kivül. Volt köztük sajnos, intelligens elem is. Ma vasárnap a soproni főiskolások csapatával méri össze erejét a kőszegi csapat. A mérkőzés délután 4 órakor kezdődik.

A visszacsatolt városi és hercegi erdőterületen termelt tüzifa és épületfának Hámortó községen át való beszállitása iránt felterjesztést intézett a polgármester a határkiigazitó bizottsághoz. Az errevonatkozó engedély a legrövidebb idő alatt meglesz, mikor is annak módozatait közölni fogjuk.

Tilos a lovaglás és kerékpározás a Gyöngyös patak, Gratzl malom és Széchenyi tér közti területen, mely mint sétahely azelőtt is mentes volt a kerékpár és lovaglástól. Most a város rendbehozatja ezen utat. Fákkal ülteti be és padokat helyez el ott.

A kapaskorcsmák italmérésének revizióját végzi most a pénzügyi hatóság, melynek megkeresésére a városi tanács azon előterjesztést tette, hogy a kőszegi kapások kimérési engedélye meghagyassék, de ha a jövőben valamelyik kifogás, vagy büntetés alá esik, attól az italmérési engedély elvonandó lesz.

Rönkfaaladás volt mult vasárnap a Sörkertben kitermelt fákból, miért 32 ezer korona folyt be.

A hitelezésre vonatkozólag egy budapesti nagykereskedő a következő körözvényt küldte szét üzletfeleinek. „Minthogy a deviza központ hetek óta nem eszközöl kiutalásokat, számláimat nincsen módomban kifizetni. Ehhez hozzájárul koronánk állandó romlása, melynek következtében a kifizetlen számlák mind nagyobb értéket képviselnek. Hogy a katasztrófális veszteségeimet elkerülhessem, kénytelen voltam az eladásaimat beszüntetni, illetve a rendelt áruk menynyiséget leredukálni. Közlöm Önnel, hogy rendeléseket csakis a pénz előzetes beküldése esetén eszközölhetek, akkor is a pénz beérkezte alkalmával érvényben levő napi áron." Sajnos ilyenek a mai üzletiviszonyok. Ilyen körülmények közt a vidéki kereskedőtől sem vehető rossz néven, ha a kihitelezést megszoritja, sőt szintén beszünteti, vagy a számla kifizetése napján érvényes napiárakat koveteli.

Vallásos est. A hétfőn azaz husvét másodünnepén az evangélikus templomban megtartott vallásos estély élvezetes volt; a nagyszámu közönség emelkedett lélekkel távozott a templomból. Dr. Tirtsch Gergely elmondott áhitatott keltő imája után a templomi vegyeskar präcisitással és finom megértéssel énekelte Stein örökbecsü motettjét, a „Benned bizom" kezdetü egyházi éneket. Ép olyan müvészi élvezetet nyujtott a Concordia az ő éneklésével. Becker Kápolnájának előadásával önmagát multa felül, különösen finom volt a harangszót utánzó részlet. Pompás érzéssel és kellő áhitattal énekelte a dalárda Révfy „Magyarok imája" cimü müénekét, amely mély visszhangot keltett a hallgatóságban. Hamar Gyula a soproni tanitóképző intézet igazgatója, Hammer Gyula evang. népiskolai igazgató fia, rokonszenves egyéniségével és kellemes előadásával megemlékezett néhány nappal elhunyt elődjéről a nagynevü Kapi Gyula az evang püspök Kapi Béla atyjáról, ecsetelvén őt mint nagy pedagógust, mint tanárigazgatót, mint családapát, ugy egyházi mint zeneszerzőt; a nagyszámu hallgatóság feszült figyelemmel hallgatta végig a magas szinvonalon álló előadást. Az offertorium 5500 koronát jövedelmezett, amely a soproni tanitóképző intézet javára lett forditva.

Anyakönyvi kivonat az elmult hétről. Születések: Oberhauser Ferenc—Wimmer Róza: Ferenc r. k., Rusznyák Samu—Gneisz Anna: Anna r. k., — —Csögör Mária: Mária ág. ev., Mórocz Imre—Poór Anna: Ilona r. k., Mándli Lajos—Perán Julianna: István r. k. Házasságok: Zwaller János—Schmidt Karolin, Kosztich Ágoston—Linzer Irén. Halálozások: Holécius Tófor 50 éves, gyomorrák, Wertheim Erzsébet 17 hónapos, tüdőgyulladás, Kastner Mária 25 éves, tüdővész.

Mit szabad külföldre kivinni. A földmivelésügyi miniszter legujabban kiadott rendeletében elrendelte, hogy az eddigi megengedett árukon kivül még a következő cikkek kivitelére is adhat engedélyt a kőszegi fővámhivatal: Zab, tatárka köles, muharmag, bükköny, csillagfürt, friss szőlő, borcefre, érett dió és mogyoró, friss gyümölcs, szilva aszalva vagy száritva, gyümölcs elkészitve is, hagyma és fokhagyma, friss káposzta, friss főzelék és étkezésre való friss növény a burgonya kivételével, mindennemü főzelék és étkezésre való másféle növény elkészitve, cukorrépa és takarmányrépa kivételével, káposztarepce és repcemag, mák, len- és kendermag, olajos magvak, mustármag, heremagfélék, fümagvak, konyhakömény, édes kömény, komló, káka, nád, sikárgyökér, cirokszalma, állati viasz, téli szalámi, kirágott selyemgubó és fonatlan selyemhulladék, törköly, borseprő. Ezen rendelet már életbe lépett.

Ingatlanforgalom. Zsohár Károly eladta a gőzmalom telkén lévő kertet 300.000 koronáért Eisner Kamill és nejének. Saufnauer Sámuel eladta a Bettlerben fekvő szőlőt 96.500 K-ért Treppler Antal és nejének.

Esperanto semleges világnyelvről ismertető előadás lesz jövő vasárnap, április hó 15 én a Mulató termében. Az előadásról bővebbet a falragaszokon és lapunk legközelebbi számában.

Elutasitott folyamodás. Baumgartner Lajos helybeli fogműves folyamodott a népjóléti miniszterhez hogy egy szakvizsga letétele után a fogtechnikusi ipart itt Kőszegen gyakorolhassa. A népjóléti miniszter Baumgartnernek a vizsga iránti kérelmét elutasitotta azzal az indokolással, hogy „a fogműves iparigazolvány birtokában, kellő szaktudás és szorgalom mellett, tisztességes megélhetését mindenképen biztosithatja."

Zárjuk be rendes időben a kapukat! Már több izben felhivtuk a háztulajdonosok figyelmét a városi szabályrendeletben előirt kapuzárásra, de ez ugylátszik csak a pusztába kiáltott szó volt; nem sokan tartják be. Pedig ez mindnyájunknak érdeke, mert a nyitott kapun bárki ki és bejárhat s ma amikor minden kicsiség értéket képvisel, könnyen érzékeny veszteség érheti a nyugodtan alvó lakókat. Az ellenőrző rendőrök 3—4 esetben jelentettek fel háztulajdonosokat a kapuzárás elmulasztása miatt.

Ismét felemelik a vasuti tarifát. A Máv felemelt tarifája április 13 án életbelép. A személyforgalom tarifáját 50 százalékkal, az élelmiszerszállitás dijszabását pedig 20 százalékkal emelik fel.

Müködött a bicska. Március végén történt hogy Preisz Ferenc helybeli fiatalember egy korcsmai összeszólalkozásból kifolyólag egy késsel megszurta Kancz János répcesarudi lakost. A dolog nem is derült volna ki ha Kancz sebesülése iránt az osztrák csendőrök nem érdeklődtek volna, de mivel ezek az esetet kideritették és Preiszet feljelentették a kőszegi rendőrségen, napfényre került Preisz ezen ujabb büne is. Kancz a kapott szurásért Preisz megbüntetését nem kivánta, ezért csak a rendőrbiró elé kerül az ügy és csak botrányos részegségért és verekedésért lesz felelősségre vonva.

Eljárás a tejesek ellen. A helybeli államrendőrség 19 helybeli és környékbeli tejkereskedő ellen inditotta meg az eljárást árdrágitó visszaélés vétsége miatt, mert a tej literjét a megengedett 65 koronás ár helyett 120 koronáért árusitották.

A város területen találtak egy női boát és pénztárcát pénzzel. Igazolt tulajdonosaik átvehetik a rendőrségen, hivatalos órák alatt.

Eljegyzés. Ifj. Pavetits János eljegyezte Petrákovits Rózsit. (Minden külön értesités helyett.)

Csak a fejlődésben akasztotta meg a fagy a vetéseket. Kinos gonddal fogadta mindenki a hirtelen, minden átmenet nélkül jött fagyos időjárást, tartva attól, hogy a szépen fejlődő kenyérmagvakban nagy pusztitást fog okozni. Az éjjeli lagyok különösen annyira erősek voltak, hogy félni lehetett a vetések teljes kifagyásáról. Az aggodalom szerencsére korai volt, mert — mint illetékes szakértőktől halljuk — az erős fagy kárt csak jelentéktelen mértékben okozott. Az őszi és tavaszi buzát a fejlődésben erősen megakasztotta, de máskülönben kártékonyan nem hatott rájuk, a fagyástól megmenekültek. A gazdák különben nyugodtan fogadták a fagyot, mert — mint ők mondják — jobb ha előbb következik be, mint később, amikor már a növények teljes fejlődésnek indulnak. A késői rozsok egyes helyeken ugyan sárgulni kezdenek, mutatva, hogy kissé megcsipte őket a fagy. Ugyanigy áll a helyzet a lucernákkal is, azokat szintén megcsipte a hideg. — Egyes gyümölcsösökben, ahol a korai barackok virágzásnak indultak, a fagy a kibujt virágokat teljesen elhervasztotta. Szerencse, hogy kevés helyen virágzanak a fák. A rügyeknek azonban a fagy mit sem ártott. Meleg és pár napos esős idő kellene, hogy a vetések teljes mértékben fejlődésnek induljanak.

A jóbaratság vége. Együtt mulatozott egyik helybeli korcsmában két jóbarát, Ritter Gyula és Horváth János helybeli fiatalember. Amint a literek száma szaporodott, oly arányban a jó kedvük is emelkedett ugyannyira, hogy csendes beszélgetésükből egyszercsak szenvedélyes vitatkozás lett, amikor már ez sem elégitette ki őket, pusztán baráti szeretetből ökölre mentek és alaposan megdögönyözték egymást. A baráti szeretetből megnyilvánult lovagi tornának a rendőr vetett véget és a lekarmoltképü és bedagadt szemü jóbarátokat feljelentette a rendőrségen botrányos verekedésért.

Meglopott tanárnő. Bertalan Erzsébet tanárnő Kossuth Lajos-utcai lakásából ismeretlen tettes többezer korona értékü ruhanemüt ellopott. A rendőrség nyomozza a tolvajt.

Ünnepelnek a csempészek. A héten valószinüleg még a husvéti ünnepeket ünnepelik a csempészek, azért üres a vámőrség kihágási naplója. Csak egy került hurokra; Dreiszker Ferenc olmódi lakos, aki egy tehenet akart átvinni. A husvéti ünnepek elmultával ugylátszik a tojás szezonja is elmult, most majd másra, talán megint az állatcsempészésre kerül a sor. Mert hogy ezek a nyugtalanvérü emberek teljesen lemondjanak erről a nekik oly jól jövedelmező megszokott foglalkozásról, — ezt kizártnak tartjuk. Pedig hát meggondolhatnák már egyszer magukat!

Pótföldbirtokrendezés Tömördön. Az országos földbirtokrendező biróság által elrendelt pótlólagos helyszini tárgyalás április hó 26 án délelőtt 9 órakor lesz megtartva Tömörd községházánál.

Uj kovácsmester Namescaóban. Kiss Lajos nemescsói lakos kovácsmesterség üzésére kért iparengedélyt a járási főszolgabirói hivataltól, mint elsőfoku iparhatóságtól.

Uj főtárgyalás előtt a Simon-ügy. Simon Jenő-féle ügyben a szombathelyi törvényszék büntetőtanácsa április 10 én tartja meg a főtárgyalást. A rendkivül érdekes ügy nemcsak a jogászi karban kelt nagy érdeklődést, hanem Kőszeg közönsége is feszülten várja az ujabb itéletet.

Lopják az erdőket. Répcekethely község feljelentést tett, hogy a község erdejéből rendszeresen lopkodják a fát. A nyomok idevezettek Kőszegre, ezért az osztrák csendőrség áttette a feljelentést a kőszegi rendőrséghez a nyomozás lefolytatására. A község az ellopott fa értékét 40000 koronában állapitotta meg. A rendőrség a lefolytatott nyomozás során megállapitotta, hogy kik jártak el fáért a kethelyi erdőbe és ebből kifolyólag 25 egyén fel lett jelentve a biróságnál.

Aki összetevesztette Kőszeget Burgenlanddal. Kern Alajos hámori legény bejött Kőszegre az Eitner malomban dolgozó barátját meglátogatni. Ugy látszik itt jobban szeret lenni, mint Burgenlandban, s hogy a hozzánk való tartozandóságát is kimutassa, kerékpárját eladta 40,000 koronáért s ezen a pénzen 3 napig mulatott. Eddig az ő magán ügye. Most jön aztán amiért belekerült az ujságba. Borkozi állapotban összetévesztette Kőszeget Burganlanddal; kiált az utcára és orditozni kezdett, azt gondolta hogy itt is — mint odakint — nem mernek neki szólni. De hát az egyszer tévedett. A jótorku legényt a szolgálatot teljesitő rendőr először csendre intette, de amikor ez nem használt, galléron csipte és betessékelte az őrszobába. Másnap amikor éjjeli csendháborításért és botrány okozásért lebüntették, keserüen jegyezte meg; „azt hittem itt is ugy van mint Burgenlandban, örülnek ha kiabálunk, mert akkor azt hiszik hogy megvagyunk elégedve."

Az ujonnan felállitott nagygencsi körjegyőségben csütörtökön volt a jegyzőválasztás. Jegyzőnek egyhangulag Holló Emil okl. jegyzőt választották meg, aki április hó 16-án kezdi meg hivatalos müködését.

A kőszegdoroszlói ifjuság husvétvasárnap és hétfőn sikeresen adta elő a „Legényfurfang" c. szinmüvet. Megemlitést érdemel, hogy a mükedvelők mind jól játszottak, de különösen Kucsi József adta élethűen az együgyü Jankó szerepét, valamint Pongrácz Irén a mükedvelők primadonnája szinten nagy élvezettel gyönyörködtette a nézőközönséget, ugyszintén Torda Erzsi kitünően játszotta intrika szerepét. Hogy a darabnak megvolt ugy erkölcsi mint anyagi értéke, azt misem igazolja jobban, mint a fényesen sikerült eredmény. A szinművet Széles Gyula tanitó tanitotta be.

A kóborciganyok mint járványterjesztők. Az utóbbi időben a kóbor cigányok körében nagymérvü tifusz megbetegedések fordultak elő és igy a betegség csiráit hurcolták faluról-falura, mindenhova ahol megfordultak bevitték e veszedelmes betegség bacilusait, Fáraó füstösképü ivadékai. A népjóléti miniszter most szigoru rendeletben utasitotta a hatóságokat a cigánytanyák megvizsgálására és a megfelelő óvintézkedések megtételére.

A Himnusz és a csehek. A kassai államügyész, mint közvádló, még annakidején semmiségi panasszal élt a kassai tábla ama dontése ellen, amellyel az államellenes izgatás vádja alól felmentették Szarvasy Laszlót, Jaczkó Margitot és társait, akik még 1921-ben Szent István-napján a kassai domban a magyar Himnuszt éneltek. A semmiségi panasz indokolása az, hogy hogy az 1921. évi konkrét esetben nem egyházi aktusról, hanem politikai tüntetésről volt szó és a „Nyujts feléje védőkart, ha kuzd ellenséggel" verssorban előforduló ellenség alatt Kassán a magyarok nem érthetnek mást, mint a csehszlovákokat. A magyar Himnusz éneklése nem csak lázitás, hanem az állam békéje elleni izgatás is. A brünni legfelsőbb törvényszék Jaczkó Margit kassai tanitónő felmentését megsemmisitette és a vádlottat azon a cimen, hogy a magyar Himnusz nyilvános éneklésével a magyar nemzetiségü állampolgárokat a csehszlovák nemzetiségü állampolgárok ellen izgatta, 14 napi államfogházra és további 10 napi áliamfogbázra átváltoztatható 200 cseh korona pénzbüntetésre itélte.

Uj könyvek a kölcsönkönyvtárban: Courtha-Mahler: „Csókon szerzett férj" és Heimburg: „Álmok kertje".

Az egész Balkanon belső zavarok vannak. Jugoszláviában, Romániában, Görögországban és Bulgáriában, tehát az egész Balkánon belső zavarok vannak, a melyek könnyen vonhatnak maguk után nemzetközi bonyodalmakat. Ezeknek a zavaros balkáni állapotoknak ily nagyarányu elharapódzása a legnagyobb mértékben nyugtatanitó, annál is inkább, mert a szovetségesek, akik a békét létrehozták, ma teljességgel képtelenek közös fellépésre, mivel közöttük is elvi ellentétek állanak fönn.

Parasztlázadás Ukrajnaban. Ukrajnában a volhyniai kormányzóságban parasztlázadás tört ki, amelyet a bolsevikiek kegyetlen szigorral fojtottak vérbe. Összesen 340 embert itéltek halálra. A szerencsétleneket nyomban ki is végezték. Déloroszországban általános a forrongás és több helyütt véres összeütközések voltak a parasztok és a bolsevista csapatok között.

Budkievicz prelátus kivégzése. Parisból jelentik: A szovjetkormány által halálra itélt két katolikus pap közül — Budkievicz prelátust szombaton reggel kivégezték. A hóher revolverrel lőtte főbe a prelátust, a kinek holttestét ezután ismeretlen helyre szállitották. Az egész világot mélyen felháborító gyilkosságról a bolsevista orosz ujságok szarkasztikus és cinikus hangon irnak, vallásgyalázó cikkeket közölnek s éles kommentárokkal fordulnak szembe azokkal az államokkal, a melyek Budkievicz érdekében felléptek. Angliában a prelátus kivégzéséről szóló hir általános izgalmat keltett. A Vatikánban mély megdöbbenéssel fogadták a hirt. Az olasz közvélemény is egységes felháborodással itéli el az embertelen itélet kegyetlen végrehajtását.

A dohányfüst hasznos az egészségre. Az ugynevezett nikotinmérgezés nem olyan veszedelmes dolog, mint azt általában gondolják. Erről akar meggyőzni bennünket egy tudós francia orvos, Roger doktor, aki alapos vizsgálat tárgyává tette a dohányfüstnek az emberi szervezetre gyakorolt hatását. Roger megállapitja, hogy az elégett dohányban tulajdonképen nincs is nikotin, mert az szétbomlik különböző anyagokra az égés folyamán. Kisérleti uton megállapitotta, hogy a nikotin csak akkor veszedelmes, ha el nem égett dohányból vegyi uton eltávolitják. A dohány égési termékei nem csak hogy nem veszedelmesek, hanem ellenkezőleg hasznosak a szervezetre, mert számos kártékony bacillust megölnek. Bebizonyitott dolog, hogy a dohányosok nem kapnak igen sok fertőző betegséget, mert azoknak csiráit a dohányfüst ártalmatlanná teszi. Van egy betegség, az agyhártyagyulladás, mely a dohányosoknál a legritkább esetben szokott előfordulni. A mérsékletes cigarettázás, szivarozás vagy pipázás — mondja Roger doktor — nem árt meg, ellenkezőleg antiszeptikusan hat és a szervezetet számos betegségtől megóvja.

Két világhirü magyar lány a Szinházi Életben. Szenzációsan érdekes riportban számol be e héten Incze Sándor hetilapja a Szinházi Élet két magyar lány, a Dolly Sisters karrierjéről. Tizenhét évvel ezelőtt a Nyugati pályaudvar mellett egy pesti bérkaszárnya kis lakásában egy Dolly nevü piktor összecsomagolta ingóságait és családját és kiment Amerikába dollárt szerezni. S dollárt nem tudott odakinn összepingálni Dolly, de két lánya: Rózsi és Janka világkarriert csináltak. A két kis magyar lány — meg gyerekkorban — három év alatt mint fenomenális tehetségü táncosnők meghóditják az amerikai vidéki városokat. Tizenhat éves korukban lépnek fel elöször New-Yorkban a Zigfeld szinházban heti 400 dollár gázsival. Szinte példátlan siker, amit itt aratnak: Woods a hires maneger heti 1000 dollár fizetéssel szerződteti őket egy prózai darab eljátszására. A Bridal Vight amiben felleptek három évig szakadatlanul ment New-Yorkban. A harmadik év elteltével heti 2500 dolláros fizetéssel szerződtette őket Moris Gest, az amerikai szinházkirály. Most már meredek ivben emelkedik a magasba a két magyar lány karrierje. Két év mulva Londonban vannak, a New-Oxford theaterban lépnek fel heti 20000000 magyar korono gázsival. A két Dolly lány husvéti ünnepekre haza jött Budapestre. Egy napra jöttek csak, de egy hétig maradtak, s megigértek, hogy nemsokára ismét visszajönnek és jótékony célra adnak egy estélyt, amelyen bemutatják világhirü müvészetüket.

— **Próbálja meg Ön is** és meggyőződik róla, hogy FILIPP harisnyakötődéjében békebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon szinü és minőségü pamutból bármikor megfejelhetők, Széll Kálmán-utca 6. — Ugyanott jumperek minden szinben 950 K-tól 1500 K ig kaphatók.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, kik szeretett férjem, ill. apánk, valamint rokonunk

Holéczius Tófor
kádármester

elhunyta alkalmával koszoruk és virágok küldésével, valamint a temetésen való nagyszámu megjelenésükkel fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak, ezuton mond hálás köszönetet

Kőszeg, 1923 április hó 4.

a gyászoló család.

Kerestetnek

gazdák vagy mezőgazdasági munkások, akik hajlandók $^1/_8$-ad részben burgonya (krumpli) és takarmányrépát megművelni. A vetőmagot a kiadó adja, ugyszintén a földnek az elkészitését is. Több részletben is ki lesz adva. Jelentkezni lehet **Sulyok Ferencnél**

Kőszeg, Rohonci utca 13 sz.

Hirdetmény.

Kozbirré teszem, hogy a Braun János lékai lakós tulajdonát képező következő ingatlanokat u. m. 1. A Király ut 35 sz. ház mellett levő **gyümölcsöst konyhakerttel,** 2. Kettő drb. **káposztást** a vágóhid mellett 17 és 18 négyzetöl telekkönyvi termértékben. **Steiner szőlőt** (jelenleg kaszáló) a telekkönyv szerint 484½ négyzetöl kiterjedésben, irodámban **1923** evi **aprilis** hó **8-án** d. e. **11 orakor** önkéntes árverés utján egy évre bérbe adom. Közelebbi feltételek nálam megtudhatók.

Dr. Schneller Aurél.

Mühelymegnyitás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Kiraly-ut 34 szamu házban**

cipész-műhelyt

nyitottam, hol mindennemü uri, női és gyermekcipőket mérték szerint egyszerü és finom kivitelben készitek, valamint mindennemü javitást elfogadok és jutányos áron elkészitek. A n. é. közönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel **Trummer Henrik**

cipészmester.

Bérbeadom a város közelében levő (Presshaus dülői) **szőlőmet** (gyümölcsös és kaszáló is van hozzá.) Az érdeklődőket felkérem, hogy ma, **aprilis hó 8-án d. u. 3 órakor Dr. Szovják Hugó ügyvéd irodájában jelenjenek meg.**

ÜZLETÁTVÉTEL.

Tisztelettel értesitem a n. é. utazó közönséget, hogy TAPOLCÁN levő

szállodámat és vendéglőmet

ujból saját kezelésembe vettem. — Szives pártfogást kér

Dienes Kálmán
szálloda és vendéglőtulajdonos
TAPOLCÁN.

Egy nagy harmonium

két hengerrel, mely 16 darabot játszik vendéglőkbe alkalmas, jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban.

MÉSZ

kiviteli engedéllyel
minden mennyiségben KAPHATÓ
FRANKL LAJOS
épitési és tüzelőanyag kereskedőnél KŐSZEG.

MŰHELY-MEGNYITÁS.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Kőszegen, Kossuth Lajos-u 9 szám alatt a Flamisch-féle házban

MECHANIKUS-MŰHELYT

nyitottam, hol mindennemü varrógépek, kerékpárok és más e szakmába vágó munkákat és javitásokat elvállalok.

Lepold Géza
mechanikus.

ÖSSZEFOGLALÓ TANKÖNYV

a középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben. Megrendelhető

Zsoldos tanintézetnél

Budapest, VII. kerület Dohány-utca 34 szám.

TREMMEL KÁROLY
ELSŐ KŐSZEGI ÁRVERÉSI VÁLLALATA.

Minden szombaton a városmajorban nagy **ÁRVERÉS** tartatik.

ÁRVERÉSRE KERÜLNEK:

disznóól, facsarógép bocknyereg, fényképezőgép, fürdőkádak, mángorló, üzleti pult, fuszerálvány 96 fiókkal, kirakatszekrény vasredőnnyel, uzletiszekrény, ágyak, szekrények, női, ferfi és gyermekruhák, cipők, tükör, képek és olajfestmények, szörmearuk, gyermekkocsi, lámpa, ajtók, ablakok, vas- és cserépkályhák, hordok, szőlőkádak, irógép, korcsolyák, lábzsákok, asztalok, eke stb

Veszek minden használt palackokat. Ha a házat el akarja adni, forduljon bizalommal hozzám.

A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom **az Ált. Takarékpénztár mellett levő** dúsan felszerelt

kalapos üzletemet,

ahol mindennemü ferfi és fiu kalapok a legnagyobb választékban a legolcsóbb napi árban kaphatók. Minden e szakmába vágó férfi és női kalapok javitását és vasalását gyorsan és pontosan eszközlök.

A n. é. közönség szives támogatását kérve vagyok tisztelettel

Simon József
kalaposmester.

Egy teljesen jókarban levő **férfiöltönyt** (közép alak) becserélnék **1 métermázsa buzáért.** Cim a kiadóhivatalban.

ELÁRUSITÓ KISASSZONY
jó fizetéssel felvétetik e lap üzletében.

Elektro Bioskop
a „Mulató" nagytermében.

Müsor: **Csütörtök, április hó 12-én:**

Arábiai éjszakák.

II rész: Szöktetés a szerályból

5 felvonásban.

Modern 2 szobás udvari lakásomat elcserélném hasonló utcaiért vagy udvari, esetleg 3 szobásért. Különbözetet dijjazom. Cim Stiaszny üvegkereskedésében megtudható.

Hölgyek figyelmébe!

Géppel varott gyári kalapokat legujabb divat szerint, továbbá festést, alakitást legjutányosabban vállalja

Szupper Ferencné
Chernel utca 2 szám.

Barnaszén

kapható minden mennyiségben
SCHAAR JÓZSEF-nél
KŐSZEG, Várkör 25 szám.

ABADIE

valódi francia szivarka-papir

Téglagyárak, szeszgyárak, uradalmak, malmok, egyéb üzemek, továbbá háztartási célokra

POROSZ MAGYAR SZÉN
KOKSZ, KOVÁCSSZÉN

bármely vasutállomásra AZONNAL kapható, akár raktárból, akár bányából direkt

SUGÁR VILMOS cégnél
Budapest, IV., Károly-körut 14. szám. Telefon: József 258, 259, 260 szám.

SZÁNTÓÁRVERÉS!

Egy ügyfelem megbizásából f. évi **április hó 8-án d. u. 3 órakor irodámban önkéntes árverésen** eladom a kőszegi határban fekvő és alább részletezett **szántókat:**

A kőszegi 467 sz. tjkvben A. + alatt felvett

3	sor.	2955/a	hrszámu szántót a hosszu Gubahegyen	1013½	□-öl
16	„	2955/b	„ „ „ „	1613½	„
4	„	2955/c	„ „ „ „	600	„
9	„	3006	„ „ „ „	590	„
5	„	(3008—3011)	„ „ az alsó Gubahegyen	4672	„
7	„	2853/b	„ „ a rövid „	1774½	„
14	„	2638	„ „ az Unter dem Ziegelofen dülőben	2606	„
			összesen	12,869½	□-öl

kiterjedésben. — Az árverési feltételek nálam megtudhatók.

Dr. SZOVJÁK HUGÓ ügyvéd Kőszegen.

Nyomatott Rónai és Pandur könyvnyomdájában Kőszegen.